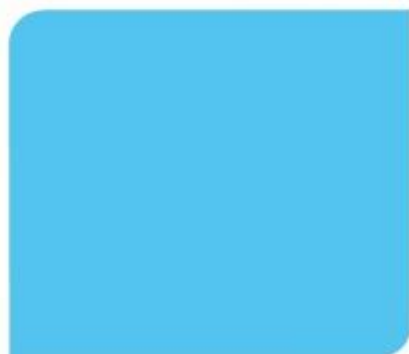

CESCI

HATÁRON ÁTNYÚLÓ KEZDEMÉNYEZÉSEK
Közép-európai Segítő Szolgálata

2021

JOGI AKADÁLYMENTESÍTÉS
A magyar határok mentén
Ötödik mérföldkő

HATÁRON ÁTNYÚLÓ MENTÉS

Összefoglaló jelentés
a mentőszolgálatok
határon átnyúló együttműködéséről

Készítette:
CESCI

1406 Budapest, Pf. 7.

www.cesci-net.eu

cesci@cesci-net.eu

Tartalomjegyzék

I. A kontextus: Az egészségügy kérdése a Jogi akadálymentesítési projektek keretében.....	2
1 A projekttevékenységek kivitelezése.....	3
2 Az alprojekt eseményeinek összefoglalása.....	6
2.1 Az osztrák-magyar határ	6
2.2 A magyar-szlovák határ	9
II. MELLÉKLET.....	14
1 A győri nyilatkozat szövege	14

I. A KONTEXTUS: AZ EGÉSZSÉGÜGY KÉRDÉSE A JOGI AKADÁLYMENTESÍTÉSI PROJEKTEK KERETÉBEN

A CESCI 2016-ban valósította meg az első jogi akadálymentesítési projektjét¹ az Igazságügyi Minisztérium támogatásával. A projekt sikeresen zárult 39 jogi-igazgatási jellegű akadály háttérének feltárásával, amelyek során 10 érdekelttel tartott műhelytalálkozóra, több mint 30 interjúra, európai jó gyakorlatok összegyűjtésére, közel 250 jogszabály elemzésére és szükség esetén európai példák alapján történő javaslattételre is sor került. A közel 600 oldalas dosszié négy területre összpontosított (határon átnyúló mobilitás, egészségügy, munkaerő-mobilitás és rövid ellátási láncok-helyi termékek), és két olyan horizontális kérdéssel foglalkozott, amelyek segíthetnek az akadályok szisztematikus (nem alkalomszerű) kezelésében: az első az akadálymentesítés lehetséges intézményi háttérét vázolta fel, a második pedig az információs hiányosságok kezelését irányozta elő.

2017-ben a minisztérium támogatásával az egyesület négy területen folytatta munkáját, köztük a magyar mentőautók határon átnyúló mozgásával kapcsolatban.

2018-ban a harmadik jogi akadálymentesítési projekt három területet érintett: a mentőautók határon átnyúló mozgásának biztosítása érdekében a CESCI felmérte a szomszédos uniós országok gyakorlatát és eljárásait, és felállított egy hat országból álló munkabizottságot; jogi javaslatot dolgozott ki a határon átnyúló betegellátás regionális szintű megszervezésére a francia-belga és a német-holland határrégiók gyakorlata alapján; végül a CESCI azonosított néhány, az Európai Területi Társulások (ETT-k) mindennapi működésében előforduló diszkriminációs esetet.

A 2019-es negyedik mérföldkő keretében a CESCI találkozót szervezett a mentőautók határon átnyúló mozgásáról a 6 országot lefedő bizottság számára, valamint tanulmányutat szervezett a munkacsoport tagjainak az osztrák-cseh határvidékre, ahol ez a szolgáltatás már működött. A kezdeményezést követően tárgyalások kezdődtek a magyar, osztrák és szlovák mentőszolgálatok közötti szolgáltatásmegosztásról.

A mérföldkő során megvitatott másik téma az egészségügyi szolgáltatások megosztása volt, amelyhez külső szakértők négy magyar kórházat vizsgáltak meg, és olyan szolgáltatási szerződésekre vonatkozó javaslatot állítottak össze, amelyek segíthetik a határon átnyúló betegmobilitást.

A jogi akadálymentesítési projekt jelenlegi (ötödik) mérföldköve két kérdésre összpontosított: egyrészt a mentőszolgálatok ügyének előmozdítása kétoldalú munkaértekezletek szervezésével, ahol a fő érdekelt megvitathatták, hogyan haladjanak tovább. Másrészt egy elemzés megírására, amely felmérte, hogy milyen hatást gyakorolt a COVID-19 világjárvány a magyar határrezsimre.

Jelen beszámoló a jogi akadálymentesítési projekt ötödik mérföldkövének eredményeit foglalja össze a mentőszolgálatokkal kapcsolatban. Projekttevékenységek

¹ Lásd: <https://cescijogi.wordpress.com/>

1 A projekttevékenységek kivitelezése

A CESCI az alprojekt keretében négy különálló rendezvényt szervezett a magyar-osztrák és a magyar-szlovák határ menti mentőszolgálatok határon átnyúló együttműködésének erősítése érdekében. Ezen események alapvető adatait az alábbi táblázatok foglalják össze:

1-4 táblázatok: Összefoglaló táblázatok a projekt eseményeiről

1	Az első osztrák-magyar műhelymunka	Sopron, 2021. július 2.
Résztevők		
	Név	Szervezet
1.	Benczi Melinda	CESCI
2.	Ébner Gabriella	Tolmács
3.	Alexander Heller	Burgenlandi Regionális Biztonsági Központ
4.	Dr. Lórántfy Mária	Országos Mentőszolgálat – Nyugat-Dunántúli Régió
5.	Ocskay Gyula	CESCI
6.	Dr. Rosta Máté Tivadar	Országos Mentőszolgálat – Nyugat-Dunántúli Régió
7.	Smidt Péter	Tolmács
8.	Siegfried Weiner	Segélyhívó Szolgálat – Alsó-Ausztria
9.	Werner Karner	Burgenlandi Regionális Biztonsági Központ

2	Második osztrák-magyar műhelymunka	Szombathely, 2021. szeptember 29.
Résztevők		
	Név	Szervezet
1.	Benczi Melinda	CESCI
2.	Bodoncz Miklós	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft.
3.	Csizmadia István	Országos Kórházi Főigazgatóság
4.	Ébner Gabriella	Tolmács
5.	Dr. Golopencza Pál	Magyar Országos Mentőszolgálat
6.	Gombás Ágnes	Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft.
7.	Grayné Kárpáti Éva	Országos Kórházi Főigazgatóság
8.	Werner Karner	Burgenland tartományi kormányhivatal
9.	Alexander Heller	Burgenland tartomány
10.	Christian Legler	Segélyhívó szolgálat – Alsó-Ausztria
11.	Dr. Lórántfy Mária	Magyar Országos Mentőszolgálat
12.	Ocskay Gyula	CESCI

2	Második osztrák-magyar műhelymunka	Szombathely, 2021. szeptember 29.
Résztevők		
	Név	Szervezet
13.	Christina Philipp	Burgenland tartományi kormányhivatal
14.	Dr. Rosta Máté	Magyar Országos Mentőszolgálat
15.	Smidt Péter	Tolmács
16.	Weigl Ferenc	Országos Kórházi Főigazgatóság

3	Szlovák-magyar műhelymunka	Győr, 2021. október 13.
Résztevők		
	Név	Szervezet
1.	Bathó János	Magyar Országos Mentőszolgálat
2.	Barbora Bednáriková	A Szlovák Köztársaság Beruházási, Regionális Fejlesztési és Informatizációs Minisztériuma
3.	Benczi Melinda	CESCI
4.	Bezzegh Péter	Országos Kórházi Főigazgatóság
5.	Monika Csonková	A Szlovák Köztársaság Beruházási, Regionális Fejlesztési és Informatizációs Minisztériuma
6.	Dr. Golopencza Pál	Magyar Országos Mentőszolgálat
7.	Silvester Holop	A szlovák-magyar Interreg Program Közös Titkársága
8.	Horváth Nikoletta	A szlovák-magyar Interreg Program Közös Titkársága
9.	Hüse-Nyerges Enikő	CESCI
10.	Dr. Jova Anett	Magyar Országos Mentőszolgálat
11.	Juraj Kottner	A Szlovák Köztársaság Sürgősségi Orvosi Szolgálat Műveleti Központja
12.	Jakub Kubaň	A Szlovák Köztársaság Beruházási, Regionális Fejlesztési és Informatizációs Minisztériuma
13.	Zameczně Lázár Tünde	Tolmács
14.	Christian Legler	Segélyhívó szolgálat – Alsó-Ausztria
15.	Lórántfy Mária Terézia	Magyar Országos Mentőszolgálat
16.	Mészáros-Grünceisz Zsuzsanna	Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat
17.	Lakatosné Novák Éva	Europe Direct Győr-Moson-Sopron
18.	Németh Zoltán	Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat
19.	Ocskay Gyula	CESCI

3	Szlovák-magyar műhelymunka	Győr, 2021. október 13.
Résztevők		
	Név	Szervezet
20.	Pap Éva	Országos Kórházi Főigazgatóság
21.	Radacsi Nóra	Tolmács
22.	Rosta Máté Tivadar	Magyar Országos Mentőszolgálat
23.	Matej Štefánik	A Szlovák Köztársaság Beruházási, Regionális Fejlesztési és Informatizációs Minisztériuma
24.	Tefner Nóra	Magyarország bécsi nagykövetsége
25.	Ürge Ildikó	Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat
26.	Veres Csilla	A szlovák-magyar Interreg Program Közös Titkársága
27.	Siegfried Weiner	Segélyhívó Szolgálat – Alsó-Ausztria

4	Szlovák-magyar tanulmányi út	Sankt Pölten, 2021. október 27.
Résztevők		
	Név	Szervezet
1.	Grayné Kárpáti Éva	Országos Kórházi Főigazgatóság
2.	Nikola Krajcerová	A Szlovák Köztársaság Egészségügyi Minisztériuma
3.	Jakub Kubaň	Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program
4.	Christian Legler	Segélyhívó szolgálat – Alsó-Ausztria
5.	Florian Lochner	Alsó-ausztriai Regionális Egészségügyi Ügynökség - Healthacross kezdeményezés
6.	Peter Mišík	A Szlovák Köztársaság ausztriai nagykövete
7.	Nagy Zsombor	CESCI
8.	Matej Štefánik	Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program
9.	Weigl Ferenc	Országos Kórházi Főigazgatóság
10.	Siegfried Weiner	Segélyhívó szolgálat – Alsó-Ausztria
11.	Julia Winkler	Alsó-ausztriai Regionális Egészségügyi Ügynökség - Healthacross kezdeményezés

A CESCI minden rendezvényre részletes meghívót készített az érintett döntéshozó és egészségügyi szolgáltató intézmények képviselői számára, amely tartalmazta a kezdeményezés hátterét és a

javasolt napirendet. A meghívót eljuttatták a szakmai hálózatokhoz, és arra ösztönözték a résztvevőket, hogy előzetesen véleményezzék, alakítsák a napirendet.

A rendezvények során a CESCI közvetítői szerepet vállalt, és a fókuszpontok kiemelésével, valamint a releváns témákról (pl. a finanszírozási lehetőségekről) szóló rövid előadásokkal segítette a beszélgetést. Mivel a résztvevők különböző nyelvi háttérrel rendelkeztek, a CESCI magyar-német és magyar-angol nyelvi tolmácsokat biztosított. Mivel az események általában fél napig vagy tovább is tartottak, és a résztvevők meglehetősen sokat utaztak, hogy eljussanak a helyszínekre, így minden esetben biztosított volt az étkeztetés.

A találkozókát követően a CESCI részletes jegyzőkönyvet készített magyar, illetve német vagy angol nyelven, amelyet fotókkal, jelenléti ívvel és – adott esetben – power point prezentációkkal kiegészítve továbbított a résztvevőknek. Ezek az írásos anyagok jó lehetőséget biztosítottak a résztvevők és munkatársaik számára, hogy nyomon kövessék a kezdeményezés alakulását, és további lépéseket javasoljanak.

Végül a CESCI a projekt keretében arra is figyelmet fordított, hogy az információkat minél szélesebb körben megosszák: a Facebook oldalon közzétett bejegyzések² nyilvánosság elé tárták az együttműködési törekvéseket, illetve az egyesület tájékoztatást adott az aktuális fejlesztésekről a negyedévente megjelenő hírlevélben³ is. Jelen jelentés, amely a jogi akadálymentesítési projekt ötödik mérföldkövének főbb megállapításait foglalja össze, egyben a projekt kommunikációs tevékenységének szerves részét is képezi.

2 Az alprojekt eseményeinek összefoglalása

2.1 Az osztrák-magyar határ

Az osztrák és a magyar mentőszolgálat határon átnyúló együttműködésének ötlete már korábban felmerült. A válságkezelésről szóló megállapodást már 1996-ban megkötötték, és 1998-ban meg is erősítették⁴. Ez a megállapodás azonban bizonyos szempontból elavult és szükségtelenül bonyolult. A tárgykört a HealNow projekt keretében is tárgyalják, amelyet a jelenlegi Jogi akadálymentesítési projekttel párhuzamosan, az osztrák-magyar INTERREG V-A program támogatásával valósítanak

² Példa Facebook-bejegyzésekre:

<https://www.facebook.com/cescibudapest/photos/pcb.1876602865842889/1876602242509618/>

³ Példa hírlevélben megjelenő említésre: <https://budapest.cesci-net.eu/en/we-organized-rescue-seminars-and-a-study-trip-to-facilitate-the-cooperation-of-cross-border-ambulance-services/>

⁴ A Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság között 1999-ben kihirdetett a katasztrófák vagy súlyos szerencsétlenségek esetén történő kölcsönös segítségnyújtásról szóló CXII. törvényt. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99900112.TV>

meg. A két projekt együttműködéséből fakadó közös szempontoknak köszönhetően a partnerek kiemelkedő hatékonyságra tesznek szert.

A jelenlegi projekt során két szakmai értekezletet tartottak, amelyen az országos mentőszolgálat magyar nemzeti és regionális szakértői, valamint Burgenland és Alsó-Ausztria tartományi egészségügyi hatóságainak képviselői vettek részt. A műhelymunkák számos eredményt hoztak.

1. Kép; Osztrák-magyar műhelymunka Sopronban

2. Kép; Osztrák-magyar műhelymunka Szombathelyen

A résztvevők először is megállapították, hogy kedvező a **politikai légkör** a kétoldalú keretmegállapodás kezdeményezéséhez. Ezenkívül az osztrák szövetségi kormány támogatja az Alsó-Ausztria által tett erőfeszítéseket annak érdekében, hogy Szlovákiával és Magyarországgal egyezséget kössön a határon átnyúló mentési gyakorlatról. Továbbá a 35/2021(VI.24.) számú

miniszterelnöki rendelet értelmében a magyar miniszterelnök megbízta az emberi erőforrások miniszterét, valamint a külügyi és külgazdasági minisztert, hogy kezdjen tárgyalásokat Ausztria képviselőivel a kérdésben. Jelen projekt megvalósítása során az osztrák tárgyalódelegáció vezetője (Alexander Grubmayr, Ausztria budapesti nagykövete) és helyettes vezetője (Klemens Martin Auer műszaki tisztviselő, a WHO regionális igazgatója) lett kinevezve a tárgyalások lebonyolítására. A beszámoló készítésekor a magyar delegáció tagjai még nem voltak ismertek.

A két szakmai értekezlet ezenkívül megfelelő lehetőséget biztosított arra, hogy a résztvevők megoszthassák tapasztalataikat, nevezetesen, hogy bemutassák a regionális mentőszolgálatokat, azok kapacitásait, alkalmazott eljárásait és protokolljait, illetve a megvalósított projekteket. A Nyugat-dunántúli Regionális Mentőszervezet mentési bemutatót is tartott, ahol az osztrák partnerek egy szimulált veszélyhelyzet teljes folyamatát végig kísérelhették.

3. és 4. Kép; Mentési bemutató a szombathelyi osztrák-magyar műhelymunka során

A regionális együttműködés előkészítése ugyanolyan jelentőséggel bír, mint a kétoldalú megállapodás aláírása. A partnereknek továbbá elő kell segíteniük a határon átnyúló mentési gyakorlat földrajzi meghatározását is a funkcionális területek alapján.

A szakmai egyeztetések hozzájárultak **az osztrák-magyar kétoldalú megállapodás előkészítéséhez** is. Követendő példaként többek között az osztrák-cseh modell került bemutatásra. Ez a példa bemutatja a nemzeti szintű kétoldalú megállapodást és a regionális szolgáltatások határon átnyúló fejlesztését, ahol mindkét fél alkalmazhatja saját eljárási módszereit a határ mindkét oldalán. A CESCI felvázolta a megállapodás tervezetét, amely 95%-ban megegyezik az osztrák-cseh megállapodással. A végleges megállapodás előkészítése érdekében, a tervezetet továbbították az Emberi Erőforrások Minisztériumának. A partnerek egyetértettek abban, hogy az Ausztria és Csehország esetében alkalmazott kétszintű megközelítést kell követni. Ugyanakkor, míg az osztrák érdekeltek a kétoldalú megállapodás minél előbbi aláírását tervezték, addig a magyar oldal az eljárásrend harmonizációjának időigényességét emelte ki.

A projekt továbbá feltérképezte azokat a **lehetséges finanszírozási lehetőségeket**, amelyek segíthetik a megállapodás által lehetővé váló, valós életben működő rendszerek létrehozását. Az osztrák-magyar INTERREG Program nemzeti információs kapcsolattartóinak (Gombás Ágnes és Bodoncz Miklós) köszönhetően a partnerek tájékoztatást kaptak arról, hogy az első felhívást előre láthatóan 2022 második felében teszik közzé. A határon átnyúló mentőszolgálatok kialakítása a 4. prioritási szinthez tartozik, ahol olyan intézkedéseket támogatnak, mint a monitoring- és adatcsere-

rendszerek fejlesztése; az állami szervezetek együttműködési stratégiája; az adminisztratív akadályok csökkentése; a készségek és attitűdök fejlesztése. Az infrastruktúra fejlesztése csak kivételes esetekben támogatható; berendezéseket azonban lehet vásárolni. A partnerek lépéseket tettek annak érdekében, hogy az egészségügyet is bevonják a programba, de a tervezés késői szakasza miatt ezek az erőfeszítések eredménytelenül zárultak.

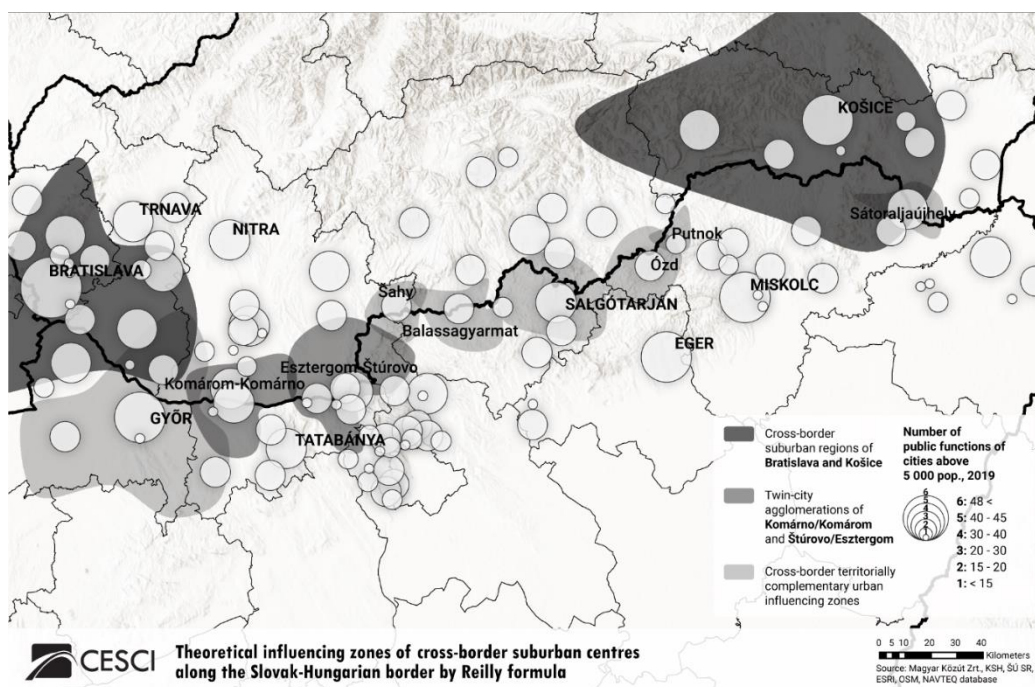
Emellett az Interreg Central Europe program is szerepel a lehetőségek között, amely támogatja a jobb irányítási gyakorlatokat, valamint a stratégiafejlesztést és a bevált egészségügyi gyakorlatok cseréjét. Az EU polgári védelmi mechanizmusa is figyelembe vehető, mivel célja a határon átnyúló képzés és katasztrófavédelem.

A megállapodás kialakításával párhuzamosan a partnerek elkötelezték magukat amellett, hogy fejlesszék a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás megkezdésének feltételeit biztosító projekteket.

2.2 A magyar-szlovák határ

A jelenlegi jogi akadálymentesítési projekt keretében műhelymunka és motivációs tanulmányút került megrendezésre a magyar és szlovák érdekeltek számára. A műhelymunka 25 résztvevővel nagy népszerűségnek örvendett, és a beszélgetés során a következő következtetéseket vonták le.

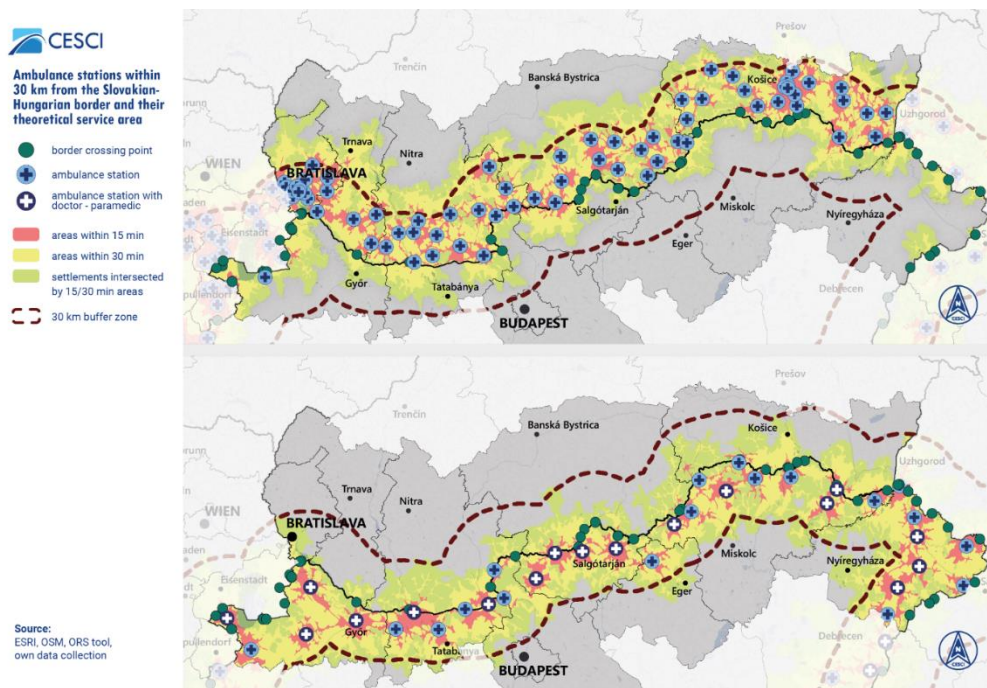
1. Ábra; Elméleti szintű városi funkcionális területek a szlovák-magyar határ mentén

A magyar-szlovák határ, Európa egyik leghosszabb határaként, **földrajzi és funkcionális tekintetben is** a mentőszolgálatok egymást kiegészítő együttműködését igényli. Egyfelől, vannak kialakulóban lévő határon átnyúló funkcionális területek (például Pozsony és Kassa környékén), ahol a magyar oldalon mintegy 20 000 szlovák állampolgár él, és a meglévő határon átnyúló lakóhelyi

mobilitás szükségessé teszi a határon átnyúló egészségügyi szolgáltatások fejlesztését. Másrészt, vannak határmenti városok által meghatározott funkcionális területek, amelyek vonzzák a másik oldalról érkezőket, ahol a szolgáltatások nem állnak rendelkezésre vagy nem azonos színvonalúak (például Győr, Balassagyarmat, Šahy). Itt területileg kiegészítő egészségügyi szolgáltatásokat lehetne létrehozni. Harmadszor, a gyakorlatilag összevont városok esetében (mint például Komárom-Komárno vagy Esztergom-Štúrovo) meg lehetne osztani a betöltött funkciókat.

2. Ábra; Mentőállomások a szlovák-magyar határ mentén

5. Kép; A szlovák-magyar műhelymunka résztvevői Győrben

Egy hatékony és kölcsönösen előnyös rendszer létrehozásához **kétszintű jogi keretre** van szükség, amely kétoldalú kormányközi keretmegállapodásból és határon átnyúló regionális szolgáltatási szerződésekből (részletes eljárásrendek) áll. Szlovákiában erre a célra már felállítottak egy illetékes munkacsoportot az Egészségügyi Minisztériumban. Ezt a folyamatot azonban mindkét országban meg kell erősíteni és fel kell gyorsítani. A magyar és szlovák szakértők felhívták a figyelmet a cseh-osztrák és a szlovák-magyar viszonyok közötti eltérésekre (pl. Szlovákiában az operatív központ állami tulajdonban van, míg a szolgáltatók magáncégek), amelyek megnehezítheti az előbbi modell példája szerinti eljárást. A hamarosan aláírásra kerülő cseh-szlovák megállapodás azonban talán jobban illeszkedik a jelenlegi körülményekhez. Ugyanakkor az osztrák szakértők kiemelték, hogy a cseh-osztrák megállapodás előkészítése több mint 10 éves munkát vett igénybe, ami az új megállapodások esetében előnyös lenne, mivel a felek számos tapasztalatot szereztek az eljárás felgyorsításáról.

A szakmai egyeztetés során a finanszírozási lehetőségekről is szó esett. Horváth Nikoletta, a Külgazdasági és Külügyminisztérium Határon Átnyúló Együttműködési Programok Főosztályának vezetője ismertette a 2021-2027-es szlovák-magyar határon átnyúló együttműködési program kilátásait. A tervezett támogatható intézkedések indikatív listája a következőket tartalmazza:

- Családi és közösségi alapú egészségügyi szolgáltatások fejlesztése (2.3.1. intézkedés):
 - közös irányvonalak, stratégiák és tervek kidolgozása;
 - az idősök érdekében végzett kutatás és innováció előmozdítása;
 - az egészségügyi intézményeken kívül dolgozókat támogató szolgáltatások;
 - az alapellátási szolgáltatások javítása a kis és helyi egészségügyi intézményekben;
 - az e-egészségügy, valamint a technológiai és IKT innovációk előmozdítása;
 - az innovatív terápiás módszerek bevezetése az idősök számára;
 - a betegségmegelőzés, az aktív és egészséges öregedés és az önálló életvitel előmozdítása;
 - a helyi közösségek bevonása tudatosító és oktatási kampányok révén;
- Az egészségügyi intézmények közötti határon átnyúló együttműködés erősítése (2.3.2. intézkedés):
 - közös irányelvek, stratégiák, tervek, módszerek és tanulmányok kidolgozása;
 - a betegek és egészségügyi szakemberek határon átnyúló mobilitását lehetővé tevő egészségügyi szolgáltatások előmozdítása;
 - a magas színvonalú egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása új berendezések, közös szolgáltatások és közös létesítmények alkalmazásával a határon átnyúló térségben;
 - a távközlési technológia alkalmazása az orvosi diagnózis, megfigyelés és terápia területén;
 - az érintett szervezetek közötti tapasztalatok átadásának elősegítése, különösen a világválság okozta válsaggal és annak hatásaival kapcsolatban.

Ezek mellett a Kisprojekt Alap is releváns lehet, mivel támogatja az önkormányzatok, közintézmények illetve gazdasági szereplők közötti új partnerségek kialakítását közös tanulmányutak, testületi ülések és szakmai konferenciák stb. révén.

A szakmai értekezlet résztvevői megállapodtak abban, hogy kezdeményezést támogató nyilatkozatot készítenek, és azt a további támogatás megszerzése érdekében továbbítják az illetékes nemzeti hatóságoknak, a két nagykövetségnek és a közös határ mentén található megyei tanácsok elnökeinek. Németh Zoltán, Győr-Moson-Sopron megye megyei közgyűlés elnöke vállalta, hogy megszervezi a megyék támogatását.

A CESCI elkészítette a nyilatkozat tervezetét, lefordította szlovák nyelvre, és megosztotta a partnerekkel, hogy azok véleményezhessék. A nyilatkozatot várhatóan decemberben továbbítják az illetékes hatóságoknak.

Annak érdekében, hogy a résztvevők tisztább képet kapjanak a folyamatokról, a CESCI tanulmányutat is szervezett Sankt Pöltenbe, ahol a magyar és szlovák szakértők megismerkedhettek a cseh-osztrák modell működésével. A résztvevők (köztük Szlovákia bécsi nagykövete) ellátogattak Alsó-Ausztria segélyhívó szolgálatának (Notruf 144) koordinációs központjába, ahol Siegfried Weinert és Christian Legler, a határon átnyúló együttműködés tervezéséért, fejlesztéséért és működtetéséért felelős munkatársak bemutatták a koordinációs központ működését. A szervezet számos szolgáltatást nyújt, többek között a mentéshez és a betegszállításhoz szükséges diszpécser szolgálatot. A központ telefonos egészségügyi tanácsadási szolgáltatást is nyújt, hogy csökkentse az egészségügyi intézmények (szükségtelen) beteglátogatási számát azáltal, hogy képzett ápolók szigorú protokoll szerint diagnosztizálják a betegeket, és telefonon keresztül hasznos információkkal látják el őket. A szervezet folyamatosan törekszik a informatikai infrastruktúra, valamint a telefon- és rádióhálózat háttérének fejlesztésére. A felhőalapú megoldásnak köszönhetően az alkalmazottak földrajzi elhelyezkedésüktől függetlenül otthonról, online munkaterületen dolgozhatnak, így biztosítva a koordinációs központ éjjel-nappali működését. Az utazás során bemutatásra került a központ által használt automatikus azonosítási rendszer is, amely automatikusan megjeleníti a hívó földrajzi helyét és adatait. Az előadást követően a Notruf 144 munkatársai körbevezették a résztvevőket a központban, ahol megfigyelhették a diszpécser munkáját, a távhívás folyamatát és a használt berendezéseket.

6. Kép; A szlovák-magyar küldöttség és vendéglátóik Sankt Pöltenben

A központban tett túra után Siegfried Weinert előadásában az Alsó-Ausztria és a Cseh Köztársaság közötti határon átnyúló betegellátás tapasztalatairól és kihívásairól esett szó. Az Alsó-Ausztria és a Cseh Köztársaság között fennálló együttműködés keretét adó nemzetközi megállapodást 2016-ban írták alá, 13 évnyi közös munka eredményeként. A technikai részleteket egy együttműködési megállapodásban tisztázták. Az együttműködés technikai háttérét egy internetes alkalmazás biztosítja, amely kommunikációs kapcsolatot hoz létre a tartományok koordinációs központjai között. A internetes felület nyomon követi a rendelkezésre álló mentőautók aktuális állapotát, és a szoftver automatikusan jelzi, hogy mely egységek tudnak a leggyorsabban bevetésre indulni, lehetővé téve, hogy a koordinációs központok mindkét oldalon írásban, a saját nyelvükön jelezzék a határon átnyúló beavatkozás szükségességét. Az alkalmazás a kérelmet benyújtó személy nyelvén küldi el a címzettnek az üzenetet, amelyet aztán egy automatikus online fordítóprogram lefordít. A címzett egyetlen kattintással elfogadhatja vagy elutasíthatja a kérést. Ha a kérést elfogadják, megnyílik egy párbeszédpanel, amely egy automatikus fordítószoftver segítségével lehetővé teszi a valós idejű kommunikációt a két fél diszpécseri között. A határon átnyúló segítségnyújtás során a mentőegység mindig tartja a kapcsolatot a saját koordinációs központjával rádióon vagy mobiltelefonon keresztül. A két régió diszpécseri állandó üzenetváltást folytatnak egymással az online felületen keresztül.

A résztvevők egyetértettek abban, hogy a felület magyar-szlovák viszonylatban is könnyen alkalmazható lenne, mivel az alkalmazás átvétele csak nyelvi módosításokat igényelne. A magyar oldal szerint a rendszer alkalmazásának nincs technikai akadálya, és Siegfried Weinert tapasztalatai alapján a projekt a két érintett nagykövet politikai támogatását is élvezzi. Az együttműködés fő kihívásai közül kiemelték a nyelvi akadályokat, az eltérő politikai struktúrákat, a diszpécserközpontok rendszereinek különbségeit, a mentőszolgálat kompetenciáinak tisztázását, a két fél eltérő megközelítését a témában és az egészségügyi képzési rendszer eltéréseit. A résztvevők egyhangúlag egyetértettek abban, hogy az osztrák-cseh együttműködés kiváló példaként szolgálhat Szlovákia és Magyarország számára. A hatékony működés biztosítása érdekében egyszerűbb és átláthatóbb keretre és technikai háttérre lenne szükség.

II. MELLÉKLET

1 A győri nyilatkozat szövege

Győri nyilatkozat

a magyar-szlovák határon átnyúló
mentőszolgálati együttműködés fejlesztése érdekében

Az Országos Mentőszolgálat és az Országos Kórházi Főigazgatóság egyfelől, a Szlovák Köztársaság Sürgősségi Orvosi Szolgálatának Műveleti Központja másfelől, valamint a Szlovákia-Magyarország Interreg V-A program Irányító és Nemzeti Hatóságainak, illetve Közös Szakmai Titkárságának képviselői a Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálat és a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat meghívására 2021. október 13-án azzal a céllal gyűltek össze, hogy megvitassák a határon átnyúló sürgősségi mentési együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit.

Megismerve az osztrák-cseh határszakaszon már működő integrált rendszert, a találkozó résztvevői kifejezték érdeklődésüket és támogatásukat egy hasonló megoldás kialakítása iránt. A mentőszolgálati kapacitások határon átnyúló megosztását éppúgy indokolja a Pozsony és Kassa körül a magyarországi oldalon az utóbbi évtized során letelepült szlovák állampolgárok nagy száma, mint a határ menti városi övezetek egymást kiegészítő hálózata.

A találkozó résztvevői kezdeményezik a két ország illetékes minisztériumainál a szolgáltatásmegosztást lehetővé tévő tárgyalások megkezdését, és az ehhez szükséges megállapodás előkészítését, amelyhez a maguk részéről minden támogatást megadnak.

A találkozó résztvevőinek nevében:

<p>dr. Rosta Máté Tivadar mb. regionális igazgatóhelyettes Országos Mentőszolgálat Nyugat-dunántúli Regionális Mentőszervezet</p> 	<p>dr. Juraj Kottner igazgató a Szlovák Köztársaság Sürgősségi Orvosi Szolgálatának Műveleti Központja</p>
--	---

